

soudu první stolice, aby vydal nové rozhodnutí. Z důvodů: Napadeným usnesením přijal první soud projednání pozůstalosti, provedené písemně universálním testamentárním dědicem Karlem L. Tím, že projednání k soudu přijal, je také schválil. Projednání pozůstalosti se však neshoduje v některých směrech, pokud jde o nároky odkazovnic, s obsahem testamentu ze dne 29. listopadu 1938, stalo se na úkor odkazovnic, tyto se jím považují za zkráceny a jsou proto jako účastníci (§ 37 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.) oprávněny k rekursu proti usnesení, projednání schvalujícímu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací stěžovatel universální dědic namítá, že odkazovnice jsou pouhými věřitelkami pozůstalosti a účastnicemi pozůstalostního řízení staly by se teprve tehdy, když jim bylo povoleno oddělení pozůstalosti podle § 812 obč. zák. a § 95 nesp. pat. Námitka tato neobstojí. Autentický německý text § 95 nesp. pat. zní takto: »Gläubiger, welchen allefalls die Absonderung der Erbschaft von dem Vermögen des Erben bewilligt würde.« Podle toho jsou účastníky věřitelé, kterým by po případě mohlo být oddělení pozůstalosti povoleno. K tomu, aby se odkazovnick anebo jiný věřitel stal účastníkem pozůstalostního řízení, není tudíž potřeba, aby mu bylo povoleno oddělení dědictví od jmění dědicova, nýbrž stačí již návrh na povolení separace podle § 812 obč. zák., není-li návrh ten zřejmě bezdůvodný (srov. také rozh. č. 7074 a 9455 Sb. n. s., Rintelen: Grundriss des Verfahrens ausser Streitsachen s. 66). V projednávané věci návrh odkazovnic na separaci není zřejmě bezdůvodný. Mimo to byla jim usnesením prvního soudu ze dne 28. února 1939 separace již povolena; usnesení to bylo sice k rekursu universálního dědice usnesením druhé stolice ze dne 3. dubna 1939 zrušeno, a to pro zmatečnost podle § 14 g) zák. č. 100/1931 Sb. z. a n., poněvadž universální dědic nebyl o návrhu tom slyšen. Od té doby však pozůstalostní soud o návrhu na separaci znovu nerozhodl, ačkoliv není oprávněn oddalovat vyřízení toho návrhu (rozh. č. 7074). Ostatně těmito průtahy v řízení nemohly být odkazovnice zbaveny svého práva na účastenství v řízení pozůstalostním, kterého nabyly, jak bylo blíže shora dovedeno, již podáním návrhu. Byly proto odkazovnice k rekursu oprávněny (§ 37).

Čís. 17448.

Jde o otázku právního posouzení, odůvodnil-li rekursní soud zamítnutí návrhu na povolení rozluky tím, že stav, v němž záležel rozvodový důvod, již v době rozluky netrvá. Jsou-li rozhodnutí nižších soudů souhlasná, nelze se touto otázkou zabývat s hlediska nezákonnosti.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1939, R I 622/39.)

Nižší soudy zamítly návrh Emila M., aby bylo podle § 17 rozl. zák. rozloučeno jeho manželství s Ludmilou M., rozvedené rozsudkem prvního soudu ze dne 31. října 1937 bez viny obou stran, rekursní soud z těchto důvodů: Podle druhého odst. čl. III nařízení vlády republiky Československé ze dne 17. června 1919 č. 362 Sb. z. a n. je soud v řízení podle § 17 rozl. zák. netoliko pečlivě zkoumati nesporným řízením, zdali skutečnosti zjištěné ve sporu o rozvod, byly by již tehdy odůvodnily výrok o rozluce, tedy, byly-li by již tenkrát k tomu stačily, aby na jejich podkladu byla povolena rozluka, tedy nikoliv jen pouhý rozvod, kdyby bylo bývalo o ni hned žalováno, nýbrž také důkladně zkoumati, zdali i nyní ještě se nezměnily ony výsledky zjištěné ve sporu o rozvod, což při duševních chorobách (§ 13 lit. g), § 17 rozl. zák.) rozlukový zákon zvláště zdůrazňuje. Spočívá-li rozlukový důvod v určitém stavu, je na soudě, aby zkoumal, zda je stav ten ještě v době rozluky (Sb. n. s. č. 4509 a důvodová zpráva str. 16). Pominul-li stav, nelze rozluky vysloviti. Vyšetřuje z úřední povinnosti veškeré skutečnosti pro rozhodnutí o návrhu závažně zjišťuje soud první stolice, že duševní choroba odpůrkyně pominula. Odpadl-li tím stav ve sporu zjištěný jako příčina hlubokého rozvratu — správně dochází soud první stolice k závěru, že se změnila výsledky zjištěné ve sporu o rozvod a že nelze mluvit o tom, že by nebylo lze spravedlivě na manželích požadovati, aby setrvali v manželském společenství. Vždyť manželství bylo rozvedeno pro hluboký rozvrat jen proto bez viny manželů a správně dovozuje z toho soud první stolice, že je na navrhovateli, aby své manželství tehdy bez viny manželů, jen duševní chorobou manželky rozvrácené, nyní znovu upravil a v plném rozsahu obnovil. Soud první stolice správně dochází také k dalšímu závěru, že by za tohoto stavu věci povolení rozluky odporovalo dobrým mravům, jelikož by tak nevinná manželka ztratila nárok na starobní nebo pensijní zaopatření z titulu služebního resp. pracovního poměru svého manžela pro případ dřívějšího jeho úmrtí, při čemž finanční důsledky případné rozluky nejsou tu zaměňovány s účelem zákona, jak si to mylně vykládá stěžovatel.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Napadeným usnesením potvrzeno bylo usnesení první stolice a může býti proto podle ustanovení 2. odst. § 46 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. podán dovolací rekurs jen z důvodů tam uvedených. Vývody dovolacího rekurenta, který výslovně uvádí, že usnesení rekursního soudu napadá pro nesprávné posouzení věci, mohly by býti podle obsahu nejvýše jen doličováním nezákonnosti napadeného usnesení. Podle čl. V č. I zák. č. 251/1934 a zák. č. 314/1936 Sb. z. a n. jest však nezákonné jen takové usnesení, které se přičí jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož bylo nebo mělo býti na případ užito. Návrh dovolacího rekurenta, aby vyslovena byla rozluka manželství podle § 17 rozl. zák., byl zamítnut jednak z důvodu, že stav, v němž spočívala příčina rozvodového důvodu hlubokého rozvratu manželství, netrvá již

v době rozluky, jednak, že by povolení rozluky odporovalo dobrým mravům. Názor rekursního soudu, že nemůže býti povolena rozluka podle § 17 rozl. zák., když stav, v němž spočíval důvod rozvodový, netrvá již v době rozluky, a stejně že nemůže býti rozluka povolena, když by povolení rozluky odporovalo dobrým mravům, nepřičí se jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu § 17 rozl. zák. (srov. Sb. n. s. č. 5409, 16059). Při řešení obou těchto otázek jde jen o právní posouzení, které však není důvodem, ze kterého může býti podán dovolací recurs podle § 46 odst. 2 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.

Čís. 17449.

Ustanovení § 234 c. ř. s. o zcizení věci nebo pohledávky ve spor uvedené lze užití teprve tehdy, byla-li žaloba žalovanému doručena a tím rozepře právně zahájena (§ 232 c. ř. s.).

Byla-li žalobcova pohledávka proti žalovanému mezi dnem podání žaloby a jejím doručením přikázána žalobcovu věřiteli k vybrání (§ 308 ex. ř.), má to v zápětí ztrátu žalobcova (dlužníkova) žalobního nároku.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1939, Rv I 529/39.)

Proti žalobě na zaplacení palmární pohledávky namítla žalovaná mimo jiné, že žalobci se nedostává aktivní legitimace k žalobě, poněvadž zažalovaná pohledávka byla již před doručením žaloby žalované usnesením okresního soudu v P. ze dne 28. prosince 1937 zabavena věřitelem žalobce Dr. Václavem J. k vydobytí jeho pohledávky. Nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d tak, že jest žalovaná povinna složit zažalovanou částku k soudu. D ů v o d y: Podle § 234 c. ř. s. nemá vlivu na rozepři zcizení věci nebo pohledávky ve spor uvedené, při čemž pojem zcizení vztahuje se i na zcizení exekuční. Bylo-li usnesení exekuci povolující doručeno žalobci až po podání žaloby, není tím dotčena aktivní žalobcova legitimace a nesejde na tom, kdy byla žaloba žalované doručena. Proto úvaha soudu procesního, že žalobce zůstal oprávněn k provedení sporu, je správná. Poněvadž však je zjištěno, že tato zažalovaná pohledávka byla zabavena a přikázána k vybrání Dr. Václavu J., měl první soud a to i bez návrhu strany žalované vysloviti, že žalovaná strana nemá platiti bezprostředně žalobci, nýbrž složit přisouzenou částku na soudě (§ 307 ex. ř., § 1425 obč. zák., rozh. Sb. n. s. č. 11132).

Nejvyšší soud zamítl žalobu.

D ů v o d y:

Podle zjištění nižších soudů byla žaloba podána dne 29. prosince 1937 a doručena žalované dne 6. ledna 1938, kdežto usnesení o přikázání pohledávky k vybrání bylo stranám doručeno dne 3. ledna 1938. Podle § 232 c. ř. s. nastává právní zahájení rozepře teprve doručením